Facultade de CC. Económicas e Empresariais

Presentación

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales tiene una amplia trayectoria dentro de nuestra Universidad. A principios de los 70 ya se impartían enseñanzas de Ciencias Económicas en el antiguo Colegio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse en la Universidad de Santiago de Compostela. En 1990 se segrega el Campus de Vigo, lo que supondrá el nacimiento de la Universidad de Vigo.

En el curso 1991/92 se inicia la docencia de las licenciaturas de Ciencias Económicas y de Ciencias Empresariales en el edificio actual, registrándose dos procesos de reforma de sus planes de estudios en los años 1995 y 2002. A raiz de la promulgación del RD 1393/2007 sobre ordenación de las enseñanzas universitarias se pone en marcha el proceso de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior, de tal forma que, para el curso académico 2009/2010, comenzarán a impartirse las titulaciones de Grado en Administración de Empresas y en Economía a las que se refieren estas guías.

Se persigue con ello ofertar unas titulaciones más adaptadas al contexto actual, con una adaptación de las metodologías docentes orientadas hacia el aprendizaje del alumno y el desarrollo de sus capacidades.

Localización

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de Vigo está en el Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad. Clikcando en el siguiente icono puedes acceder a un plano del Campus con su ubicación precisa

En caso de precisar información es posible contactar a través de las siguientes vías:

Correo - Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserjería)

986 812403 (Secretaría de Alumnos)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnos)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - http://fccee.uvigo.es/

Infraestructuras y Servicios

La Facultad cuenta con una importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte a las actividades de investigación, docencia y extensión universitaria. Resumidamente, hay 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática y un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispone de un salón de actos con un aforo aproximado de unas 550 personas , un salón de grados para 60-80 personas, biblioteca con 400 puestos de lectura y cafetería-comedor.

A continuación se desglosa la información sobre servicios importantes para el alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS AOS ESTUDANTES

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corriente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Horario : De 8:45 a 20:45 h.

Equipo decanal	
Decano	José Santiago Gómez Fraiz
Secretaria	Gonzalo Caballero Míguez
Vicedecano de Organización Académica	Fernando Comesaña Benavides
Vicedecana de Calidade	Raquel Arévalo Tomé
Vicedecano de Relacións Internacionais	Jorge Vila Biglieri
Vicedecana deAdaptación ao EEES	Carlos Mª Fernández-Jardón Fernández

(*)
(*)

Grao en Administración e Dirección de Empresas

Materias

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V03G020V01501	Decisións de financiamento	1c	6
V03G020V01502	Dirección comercial II	1c	6
V03G020V01503	Dirección estratéxica	1c	6
V03G020V01504	Réxime fiscal da empresa I	1c	6
V03G020V01505	Teoría da organización	1c	6
V03G020V01601	Análise contable	2c	9
V03G020V01602	Contabilidade de custos	2c	9
V03G020V01603	Dirección estratéxica internacional	2c	6
V03G020V01604	Valoración de activos	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Decisións de financiamento				
Materia	Decisións de financiamento			
Código	V03G020V01501			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Huarte Galbán, Cecilio			
Profesorado	Cabaleiro Casal, Mª José Huarte Galbán, Cecilio Rodríguez de Prado, Francisco			
Correo-e	chuarte@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Interpretación e toma de decisións de financiamento en todas as posibles modalidades: *autofinanciación e financiamento externo.Análise do sistema financeiro.. Estimación do custo das diferentes alternativas financeiras			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Describir as alternativas financeiras existentes.	B1 B5 B8 B14	C6 C7 C12 C15	D3

Determinar as distintas fontes financeiras existentes no sistema financeiro	B3 B4 B9 B14	C1 C6 C9 C11	D3
Estimar o custo das fontes financeiras	B1 B3 B10 B13 B14	C8 C9 C11 C12 C15	D4
Tomar decisións en función dos resultados das distintas alternativas financeiras.	B1 B2	C7 C8 C9	D3 D4 D5
Asesorar sobre decisións de investimento e financiamento.	B2 B4 B5 B8 B10 B14	C6 C7 C8 C9 C10 C12	D3 D4 D5
Coñecer a estrutura do sistema financeiro español	B14	C2	

Contidos
Tema
O FINANCIAMENTO NO SISTEMA FINANCEIRO
O CUSTO DAS DISTINTAS FONTES DE FINANCIAMENTO.
O CUSTO MEDIO DO FINANCIAMENTO DA EMPRESA
A TOMA DE DECISIÓNS DE FINANCIAMENTO.
As DECISIÓNS DE INVESTIMENTO FINANCIAMENTO

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas en aulas de informática	20	40	60
Sesión maxistral	30	57	87
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2
Outras	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas en aulas de informática	Actividades de aplicación de coñecementos a situacións concretas, e de adquisición de habilidades básicas e *procedimentales relacionadas coa materia obxecto de estudo, que se realizan en aulas de informática.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	**Descrición**
Prácticas en aulas de informática	Aprendizaxe *colaborativo entre o profesor e o alumno, ben individualmente ou en grupos reducidos para a resolución de dúbidas e consultas do alumnado relacionados coa materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Prácticas en aulas de informática	Resolución dunha proba, ao final do cuadrimestre, sobre as prácticas realizadas.	25	B1 B3 B13 B14	C8 C12 C15	D5

Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do cuadrimestre, sobre a parte teórica e práctica da materia.	60	B1 B2 B10 B13 B14	C1 C2 C6 C7 C8 C12 C15	D5
Outras	Resolución dunha proba en relación cos coñecementos teóricos adquiridos.	15	B1 B2	C1 C2 C6 C7	D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Poderá establecerse un nivel mínimo para superar as apartado "Probas de resposta longa, de desenvolvemento".

Na convocatoria extraordinaria utilizarase o mesmo esquema de avaliación. A cualificación correspondente aos apartados "Prácticas en aulas de informática" e "Outras" serán as que se obtiveron na convocatoria ordinaria.

As diferenzas entre sistemas de avaliación entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración de Empresas na Universidade de Vigo xustifícanse pola necesaria adaptación na medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias ás diferentes organizacións docentes de cada Centro, especialmente en canto a tipo de grupos e número medio de alumnos por grupo.

As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade:

http://fccee.uvigo.es/calendario-exames-201415.html

Bibliografía. Fontes de información

López Lubián, F.; García Estevez, P., **Finanzas en el mundo corporativo. Un enfoque práctico**, Madrid 2005,

Suarez Suarez, A.S., **Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa**, Madrid, 2006,

Pison Fernández, I., **Dirección y gestión financiera de la empresa**, Madrid 2001,

Antonio Calvo y otros, **Manual de sistema financiero español**, Barcelona 2014,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Valoración de activos/V03G020V01604

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202
Decisións de investimento/V03G020V01402

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as *íneas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e se *concíbe flexible, en consecuencia, pode *requirir axustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achégaselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección comercial II				
Materia	Dirección comercial II			
Código	V03G020V01502			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Otero Neira, María del Carmen			
Profesorado	González Vázquez, Encarnación Otero Neira, María del Carmen Rodríguez Daponte, María del Rocío			
Correo-e	cachu@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	La materia pretende proporcionar al alumno los conocimientos necesarios para diseñar y desarrollar un programa de marketing y capacitarle para la toma de decisiones omerciales. En concreto, la asignatura de dirección comercial 2 pretende profundizar en el conocimiento y puesta en práctica de las estrategias operativas de marketing: producto, precio, comunicación y distribución.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Adquirir coñecementos e dominio das ferramentas do programa de marketing da empresa	B1 B5 B13	
Aplicar e implementar estratexias de negocio de produto , tanto individualmente como en grupo	B1 B5 B9 B13	C14
Aplicar e implementar estratexias de negocio de prezo , tanto individualmente como en grupo	B1 B5 B9 B13	C14
Aplicar e implementar estratexias de negocio de comunicación , tanto individualmente como en grupos	B1 B5 B9 B13	C14
Aplicar e implementar a distribución de estratexias de negocio , tanto individualmente como en grupo	B1 B5 B9 B13	C14

Contidos	
Tema	
TEMA 1. Proposición de valor da empresa e a sua tangibilización no mix de marketing	1.1 O valor en Marketing 1.2 Marketing mix
TEMA 2. A definición da oferta: produto e política de prezos	2.1 Producto 2.2 Prezo
TEMA 3. Diferenciación da empresa no mercado: distribución e comunicación política	3.1 Distribución 3.2 Comunicación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	15	0	15
Presentacións/exposicións	15	30	45
Resolución de problemas e/ou exercicios	15	10	25
Titoría en grupo	5	15	20
Probas de tipo test	6	39	45

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Requirese asiduidade e participación activa dos alumnos na clase a través de exposicións , exercicios , discusións e outras actividades é necesaria . o alumno que traballou anteriormente o material subministrado polo profesor e que recomenda como complemento da información , a fin de seguir as explicacións ver bibliografía se recomenda.
Presentacións/exposicións	Exposición polos alumnos ao profesor e / ou un grupo de estudantes de contidos tema ou os resultados dun traballo , exercicio , proxecto ... pode ser realizada individualmente ou en grupos .
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que os problemas , estudos de caso e / ou exercicios relacionados co tema son formuladas . Nalgúns casos , o estudante debe desenvolver solucións ou correcta apropiados través das rutinas de exercicio , o aplicación de fórmulas ou algoritmos , aplicando os procedementos de transformación información dispoñible ea interpretación dos resultados . Noutros , é unha actividade de alumnos , incluíndo a investigación e recollida de información , lectura e literatura de xestión , escrita , etc. Ademais da exposición polos alumnos ao profesor e / ou grupo de estudantes realizarase . Ela pode ser levada a cabo individualmente ou en grupos .
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno ten co corpo docente da materia para actividades de consultoría / desenvolvemento da materia e do proceso de aprendizaxe .

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Tempo dedicado á resolución de problemas de materia en un modo de grupo; reunións de profesor e alumno na clase

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Sesión maxistral	Pode ser avaliada calquera lectura , actividade , evento , material audiovisual , web site , traballo ou comentario feito na clase . Ademais, os alumnos con unha maior implicación será liquidado sobre o tema	5	B1 B5 B9 B13	C14
Presentacións/exposicións	Exposición polos alumnos ao profesor e / ou un grupo de estudantes de contidos tema ou os resultados dun traballo , exercicio , proxecto ... pode ser realizada individualmente ou en grupos ..	10	B1 B5 B9 B13	C14
Resolución de problemas e/ou exercicios	RESOLUCION DE PROBLEMAS, EXERCICIOS Ou SIMILAR: evalúase a capacidade do alumno adecuada para aplicar os coñecementos e habilidades adquiridos son avaliados , o rendemento dentro dun traballo en equipo , auto- emprego e de comunicación oral e escrita , entre outros . As actividades poden ser presentados só nas datas e sesións establecidas	15	B1 B5 B9 B13	C14
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparejamiento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha/s resposta/s entre un número limitado de posibilidades. As respostas erroneas penalizan.	70	B13	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia requírese satisfacer dúas condicións:

(1) obter unha puntuación mínima de 5 puntos no conxunto das probas a avaliar e

(2) obter como mínimo 4,5 puntos no exame final (puntuado sobre 10), para sumar o resto das probas avaliables.

A puntuación obtida pola participación así como a realización e entrega de todas aquelas tarefas establecidas polo profesor (casos, exercicios, supostos, exposicións, memorias, □), mantense nas convocatorias de Xuño e Xullo do curso académico en vigor pero NON se gardará para cursos sucesivos.

DECÁLOGO DE BOAS PRÁCTICAS:

1. Puntualidade. Non se permitirá o acceso e saída a clase unha vez que o profesor entrase na aula.

2. Non está permitido facer uso de teléfonos móbiles, computadores portátiles ou similares durante as sesións de traballo. Estes deben estar desconectados.

3. Non está permitido comer nin beber (salvo auga) en clase.

4. É imprescindible asistir ás sesións de aula co material necesario (tales como manual, apuntamentos, enunciado da práctica, entre outros.)

5. O plaxio total ou parcial nas actividades entregadas levará a *invalidación das mesmas.

6. É imprescindible coidar a gramática, redacción e ortografía das actividades entregadas. O incumprimento desta norma levará a *invalidación das actividades.

7. Para a realización dos exames só permítese o uso de elementos de escritura e calculadora.

8. O alumno deberá presentarse ao exame debidamente identificado, co D.*N.*I ou pasaporte, non sendo válido ningún outro documento.

9. Todos os exames deberán ser entregados á súa finalización e baixo ningún concepto serán sacados fose da aula.

10. A revisión de exames terá lugar unicamente no horario e lugar establecido polo profesor.

En caso de incumprimento das normas anteriores, o profesor poderá adoptar as medidas que estime oportunas dentro de a lexislación vixente.

As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade:

http://fccee.uvigo.es/calendario-*exames-201415.*html

Bibliografía. Fontes de información

Carmen Otero (coordinadora), **Dirección Comercial 2**, 2013,

Gonzalez Vazquez, E.; López Miguens, M.J.; y Otero Neira, C. (coord.), **Manual Practico de Márketing**, 2014,

Philip Kotler y Gary Armstrong, **Principios de Marketing**, 2008,

Kotler, y otros, **Dirección de Marketing, 12ª Edición**, 2006,

Gonzalez E. y Alen, E. (coord.), **Casos de dirección de marketing**, 2005,

Kotler, P.; Armstrong, G., **Fundamentos de marketing**, 2008,

Philip Kotler & Gary Armstrong, **Marketing Management**,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Investigación comercial/V03G020V01701
Mercadotecnia responsable/V03G020V01930
Mercadotecnia sectorial/V03G020V01910

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dirección comercial I/V03G020V01403

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, aportarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección estratéxica				
Materia	Dirección estratéxica			
Código	V03G020V01503			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Ferro Soto, Carlos Antonio			
Profesorado	Ferro Soto, Carlos Antonio González Loureiro, Miguel Rodríguez Domínguez, María del Mar Vila Alonso, María Mercedes			
Correo-e	cferro@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Se estudiarán los conceptos y herramientas necesarias para realizar una dirección empresarial bajo una perspectiva integradora y de reflexión estratégica. Se abordarán los aspectos relacionados con el proceso estratégico en las empresas, tanto de análisis, diseño e implantación estratégicas.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Identificar os valores, recursos e capacidades da empresa que permitan a creación de vantaxes sustentables para os *stakeholders	B1 B14	C1 C3 C5
Analizar as oportunidades e ameazas que expón a contorna externa para a toma de decisións nun sector específico	B1	C5 C11 C12 C13

Formular as estratexias competitivas máis adecuadas para responder os retos da contorna no ámbito dunha empresa e tendo en conta a Responsabilidade social corporativa		C3 C11	D4 D5
Describir as estratexias de desenvolvemento dunha empresa e os métodos empregados	B1 B13 B14	C11	
Integrar os diferentes enfoques da teoría e as distintas visións persoais dun equipo de traballo na realización dun proxecto común	B2 B5 B8 B9 B13	C5 C13	D1 D2 D3
Os estudantes serán capaces de deseñar nun equipo de traballo a estratexia competitiva e corporativa dunha empresa concreta	B5 B8 B9 B10 B11	C1 C11 C12	D1 D5

Contidos
Tema
Conceptos básicos da Dirección Estratéxica
Misión e Obxectivos empresariais
Análise da contorna xenérica
Análise da contorna específica
Análise interna da empresa
Vantaxes e estratexias competitivas
Estratexias :Corporativas: Direccións e Métodos de desenvolvemento
Implantación da estratexia e Control

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	22.5	36	58.5
Estudo de casos/análises de situacións	22.5	21	43.5
Outras	3	20	23
Traballos e proxectos	5	20	25
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos da materia considerando a participación activo dos estudantes
Estudo de casos/análises de situacións	Analizásense lecturas con casos, reais ou ficticios, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, reflexionar, debater

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Sesión maxistral	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de entender os coñecementos teóricos impartidos
Estudo de casos/análises de situacións	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de levar á práctica os coñecementos teóricos adquiridos
Probas	**Descrición**
Outras	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de entender os coñecementos teóricos-prácticos impartidos
Traballos e proxectos	Resolución personalizada de problemas do alumnado á hora de levar á práctica os coñecementos teóricos adquiridos

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Estudo de casos/análises de situacións	Estudo, debate e participación na resolución de supostos reais ou ficticios de formulacións estratéxicas por parte de empresas	20-10	B1 B2 B5 B8 B9 B10 B11 B13 B14	C1 C3 C5 C11 C12 C13	D1 D2 D3 D4 D5
Outras	Probas de avaliación escritas individuais sobre os contidos teóricos e prácticos da materia	60-70	B1 B2 B5 B13	C1 C3 C5 C11 C12	
Traballos e proxectos	Realización en prazo de exercicios, actividades e proxectos.	20-10	B1 B5 B9 B10 B13 B14	C3 C5 C11	

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación continua considerarase cando o estudante asista a máis do 80% das clases prácticas e entregue o 100% dos casos propostos en ditas prácticas

É necesario ter polo menos un 5 en cada modalidade de avaliación (teoría e práctica)

Os alumnos que non opten pola avaliación continua realizarán probas específicas que se atoparán claramente detalladas nos apartados correspondentes na plataforma de Teledocencia (FAITIC) e en documento 'Condiciones da asignatura' en 'Documentos e Enlaces' en FAITIC

Todas as especificaciones atoparanse claramente detalladas nos apartados correspondentes na plataforma de Teledocencia (FAITIC) e en documento 'Condiciones da asignatura' en 'Documentos e Enlaces' en FAITIC

As datas dos exames oficiais poderán consultarse de forma actualizada na páxina web do Centro.
http://fccee.uvigo.é/organizacion-docente.html

Específicamente para aqueles alumnos que optan por asistir á asignatura no grupo de Inglés

Os estudantes que opten pola formación da asignatura en inglés deben comunicalo explícitamente enviando un correo electrónico ao profesor/é responsables do grupo de inglés. Co envío deste correo electrónico o estudante ELIXE ser evaluado no idioma Inglés,o que implica que só poderá asistir ás clases da materia impartidas en inglés e só poderá realizar o exame en Inglés. Durante o mesmo curso, non se permitirá cambiar dun a outro grupo (inglés-español/español-inglés) unha vez que o estudante presente a súa solicitude de grupo inglés. Mediante o envío dese correo electrónico, o alumno desiste expresamente de ser evaluado en calquera outro idioma durante o curso actual.

A información sobre as ponderaciones exactas de avaliación publicarase na páxina web FAITIC (páxina web de aprendizaxe Uvigo) ao comezo do curso. Os estudantes de inglés que non cumpran estrictamente os criterios de avaliación continua nos términos mencionados anteriormente serán evaluados mediante exames específicos, que incluirá teoría e práctica.

TODOS os estudantes han de entregar o 100% das evidencias das dinámicas propostas nas clases prácticas, independientemente do tipo de avaliación (continua ou non).

Bibliografía. Fontes de información

Navas López y Gerras Martín, **La Dirección Estratégica de la Empresa: Teoría y Aplicaciones**, 2015,

Fernández Sánchez, Esteban, **Dirección Estratégica de la Empresa**, 2004,

Gerry J.; Whittington, R. et. al., **Exploring Strategy: Text and Cases 10th edition**, 2013,

Grant, Robert, **Dirección Estratégica. Conceptos, técnicas y aplicaciones**, 2014,

Johnson, G; Scholes, K.; Whittington,R., **Fundamentos de Estrategia**, 2010,

Bibliografía complementaria:

David, F.R.; Administración Estratégica, Pearson, 2013

Dess, G.G. And Lumpkin, G.T.;Strategic direction, McGraw-Hill, 2003.

Garrido Buj, S.; Dirección Estratégica, McGraw-Hill, 2006

Guerras y Navas, Casos de Dirección Estratégica 5ª ed, 2014, Civitas-Thompson Reuters

Harrison, J.S. And Jhon, C.H.,St.; Foundations of the strategic direction, Thomson, 2ª edition, 2002.

Hill, C. And Jones, G.; Strategic administration. An integrated approach, McGraw-Hill, 6ª edition, 2005, Madrid.

Porter, M. ; Competitive advantage : creating and sustaining Upper performance, The Free Press corp., 1998

Navas y Guerras, Fundamentals of strategic management, 2013, Civitas

Ribeiro et al.; Cases of Strategic Direction. Pearson Education, Madrid, 2012

Thompson, Strickland, Gamble, AdministraciónEstratégica, 2012, Mc Graw Hill

Ventura Vitoria, Juan, Análisis estratégico dela empresa, 2008, Paraninfo

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dirección estratéxica internacional/V03G020V01603

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102
Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203
Dirección comercial I/V03G020V01403
Dirección de operacións/V03G020V01302
Dirección de recursos humanos/V03G020V01303

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir.

Así mesmo, achegarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Réxime fiscal da empresa I				
Materia	Réxime fiscal da empresa I			
Código	V03G020V01504			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Gago Rodríguez, Alberto González Martínez, José Manuel			
Profesorado	Álvarez Villamarín, José Carlos Gago Rodríguez, Alberto González Martínez, José Manuel			
Correo-e	xmgzlez@uvigo.es agago@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	RFE é unha materia que ten como obxectivo introducir ós alumnos no campo da fiscalidade aplicada. En particular, desenvólvense dous dos impostos máis importantes: o IRPF e o Imposto de Sociedades.			

Competencias	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B1	Capacidade de análise e síntese
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Resultados de aprendizaxe				
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Adquirir coñecementos básicos para entender o papel que desempeña a fiscalidade nas decisións económicas	A2	B13	C4	D1
Desenvolver habilidades de procura, uso e comprensión da normativa tributaria vixente		B1 B3 B10	C16	
Entender os efectos da tributación sobre as distintas fontes de renda: traballo, capital, actividades económicas e alteracións patrimoniais.	A2	B1 B10	C4 C8	
Potenciar a capacidade de traballar en equipo buscando atopar as mellores solucións tributarias		B9 B13		D1
Xustificar e defender as decisións adoptadas en materia de tributación mediante estudos de caso		B1 B5 B10	C8	

Contidos	
Tema	
Parte I: Introducción ó Sistema Fiscal Tema 1: Obxectivos e metodoloxía da materia	Obxectivos básicos. A organización da materia. O método de traballo e a súa avaliación.

Tema 2: Caracterización do Sistema Fiscal Español e bases para a fiscalidade persoal e empresarial	O papel dos Impostos na realidade económica. Composición do Sistema Fiscal. Características básicas das principais figuras tributarias.
Parte II: O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas. Tema 3: Introducción ó IRPF	Elementos básicos do Imposto: contribuinte e unidade familiar, rendas suxeitas e exentas, periodo impositivo.
Tema 4: Rendas das Persoas Físicas	Rendementos do Traballo, Rendementos do Capital, Ganancias e Perdas Patrimoniais
Tema 5: Rendas de Empresarios e Profesionais individuais	Elección do réxime de estimación da renda. Determinación da renda en Estimación Directa e Estimación Obxectiva.
Tema 6: Liquidación do IRPF	Integración e compensación das rendas. Mínimo Persoal e Familiar. Cuota Integra e Deducións.
Parte III: O Imposto sobre Sociedades. Tema 7: Introducción ó IS.	Elementos básicos do Imposto: contribuinte, resultado contable e base impoñible. Periodo impositivo. Imputación temporal de ingresos e gastos.
Tema 8: Operacións determinantes da Base Impoñible	Gastos non deducibles. Amortizacións. Arrendamento Financeiro. Deterioro de Valor e Transmisións Patrimoniais.
Tema 9: Liquidación do IS	Proceso Liquidatorio. Cuota Integra. Deducións.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	0.5	0	0.5
Sesión maxistral	22	22	44
Estudo de casos/análises de situacións	17.5	17.5	35
Prácticas en aulas de informática	5	5	10
Prácticas autónomas a través de TIC	0	25	25
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	5	16	21
Outras	2.5	12	14.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación do contido e obxectivos da materia. Metodoloxía de traballo e sistemas de control e avaliación.
Sesión maxistral	Para cada tema o docente presentará na aula as cuestións mais relevantes e formulará a metodoloxía a seguir para interpretar as consecuencias e efectos prácticos da norma tributaria. Posteriormente o alumno deberá revisar de xeito autónomo os contidos expostos.
Estudo de casos/análises de situacións	Realizaranse sesións prácticas que terán lugar en aulas-seminario. Para cada sesión proporánse casos a estudar en grupos reducidos (de 3 ou 4 alumnos) conformados ó inicio do curso. Cada grupo deberá comentar, resolver e defender os casos plantexados. Os alumnos disporán previamente dos enunciados dos casos a través da Plataforma Tema e deberán elaborar no seu grupo reducido unha primeira proposta de solución xustificada que deberá ser entregada a través da Plataforma Tema antes do desenvolvemento da sesión presencial.
Prácticas en aulas de informática	As sesións prácticas en aula informática faránse de xeito individualizado e consistirán na resolución dun caso práctico empregando as aplicacións informáticas da Axencia Tributaria. Para o seu desenvolvemento os alumnos disporán previamente do enunciado do caso na Plataforma Tema.
Prácticas autónomas a través de TIC	Cada semana, despois da sesión maxistral, abriráse un formulario práctico dixital (de resposta curta ou test) na Plataforma Tema, relativo ós contidos desenvoltos na sesión maxistral e na práctica. Trátase de actividades non presenciais que posibilitan o seguimento e avaliación do alumno, que deberá responder nos prazos sinalados.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Farase un seguimento individualizado dos resultados acadados e das dúbidas surxidas nos estudos de caso
Prácticas en aulas de informática	Os/ as alumnos/as resolverán de xeito individualizado casos prácticos nas aulas de informática empregando os programas da Axencia Tributaria (programa Padre e programa Padis)

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Estudo de casos/análises de situacións	A entrega das propostas de solución dos estudos de caso feitas en grupo avaliarase conxuntamente coas probas tipo tests: será necesario ter entregado alomenos 6 casos para ter puntuación nas probas test.	0	A2	B1 B3 B9	C8 C16	D1
Prácticas autónomas a través de TIC	Avaliaráse e puntuaráse a resolución dos test propostos despois de cada tema. Este apartado de traballo persoal puntuaráse sobre un máximo global de 3 puntos. Será requisito necesario para obter puntuación neste apartado que o grupo ó que pertence cada alumno teña entregado alomenos 6 propostas de solución dos estudos de caso.	30	A2	B10 B13	C8	
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Ó remate das partes II e III do programa da materia, en dúas sesións presenciais, proporáse un caso que o alumno deberá resolver de xeito individual e que permitirá avaliar o seu nivel de coñecementos e capacidade de argumentación e xustificación das decisións adoptadas. A proba relativa ó IRPF puntuaráse cun máximo de 4 puntos e arelativa ó IS cun máximo de 3 puntos.	70	A2	B1 B5 B10	C4 C8	
Outras	Rematada a docencia presencial, aqueles alumnos que non teñan superada a materia por avaliación contínua deberán realizar unha proba escrita que consistirá na resolución de casos prácticos de liquidación do IRPF e do Imposto de Sociedades. O alumno deberá resolver de xeito individualizado os casos propostos xustificando as decisións adoptadas. Esta proba escrita final avaliaráse cunha puntuación máxima de 10 puntos.	0	A2	B1 B5 B13	C4 C8	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Nesta asignatura realizarase unha avaliación continua do traballo realizado polo alumno.

Para supera-la asignatura por avaliación contínua deben cumplirse duas condicións :

1. Acadar alomenos un 25% da nota en cada un dos tres apartados puntuables (test, proba IRPF, proba IS).

2. Obter alomenos 5 puntos na suma destes tres apartados puntuables (probas test e probas IRPF e IS).

A non presentación a calquera das dúas probas presenciais escritas (IRPF e IS) suporá que o alumno deixa de ser avaliado en
avaliación continua.
Tamén sairá da avaliación continua se non acada alomenos un 25% da nota en cada unha das tres probas realizadas (test, proba IRPF, proba IS).
A nota final por avaliación continua será a suma das notas parciais obtidas ata ese momento.
Aqueles alumnos que non teñan superado a materia por avaliación continua terán a opción de presentarse a un examen final. Este examen valerá o 100% da nota, e a calificación obtida sustituirá á obtida en avaliación continua. En caso de non presentarse, a nota será a obtida en avaliación continua.

A data dos exames pode consultarse en http://fccee.uvigo.es/calendario-exames-201415.html

Bibliografía. Fontes de información

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA
- Selección de lexislación relativa ó IRPF e ó Imposto de Sociedades.

- Esquemas básicos e supostos prácticos. Plataforma Tema.

- *Manuel Practico Renta*. Axencia Tributaria. Edición actualizada.
- *Manual Práctico Sociedades*. Axencia Tributaria. Edición actualizada.
- Gabinete xurídico do Centro de Estudos Financieiros: "*Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas. Casos Prácticos*" . Madrid: editorial CEF (edición actualizada).
- Gabinete xurídico do Centro de Estudos Financieiros: "*Impuesto sobre Sociedades. Casos Prácticos*" . Madrid: editorial CEF (edición actualizada).
- Moreno Moreno, Mª Carmen e Paredes Gómez, Raquel: "*Fiscalidad Individual y Empresarial. Ejercicios resueltos*" . Madrid: editorial Cívitas (edición actualizada).

- Albi Ibáñez, Emilio: "*Sistema Fiscal Español. Volumen 1*" . Barcelona: editorial Ariel (edición actualizada).

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA

- Díaz Arias, José Manuel: "*Ley comentada del Impuesto sobre Sociedades. Concordada, jurisprudencia, consultas tributarias y doctrina*" . Barcelona: editorial Deusto (edición actualizada).

- Pla Vall, Ángeles e Salvador Cifre, Concha: "*Impuesto sobre Sociedades. Régimen General y empresas de reducida dimensión*" . Valencia: editorial Tirant lo Blanch (edición actualizada).

- "*Memento Práctico Fiscal*" . Madrid: ediciones Francis Lefebvre (edición actualizada).

ENLACES DE INTERNET DE INTERESE

- Agencia Tributaria: www.aeat.es

- Instituto de Estudios Fiscales: www.ief.es

- Instituto Nacional de Estadística: www.ine.es

- Estadísticas OCDE: www.oecd.org

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Teoría da organización				
Materia	Teoría da organización			
Código	V03G020V01505			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Comesaña Benavides, Fernando			
Profesorado	Cal Arca, Ángela María Comesaña Benavides, Fernando Gil Pereiras, María del Carmen Gómez Fraiz, José Santiago González Santamaría, Pedro Guisado Tato, Manuel López Miguens, María Jesús Pérez Pereira, Santos			
Correo-e	fercoben@uvigo.es			
Web	http://cursos.faitic.uvigo.es/tema1415/claroline/course/index.php			
Descrición xeral	O alumno debe adquirir a través de esta materia coñecementos e competencias relativas a como funcionan as organizacións, como toman decisións, desenvolven estratexias, estrutúranse a si mesmas para a consecución dos obxectivos, así como as relacións de poder que rodean e impregnan as organizacións e o modo en que as sociedades interactúan cas organizacións			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer os fundamentos da Teoría da organización para poder aplicalos na creación da estrutura organizativa da empresa	B1 B2 B4 B12 B13 B14	D1 D2 D3 D4

Analizar as oportunidades e ameazas que expón a contorna a nivel organizativo.	B9 B12 B13 B14	C1 C3 C5 C6	D2 D3
Describir as principais estruturas organizativas, coñecendo as súas vantaxes e inconvenientes, así como o tipo de empresa que as utiliza.	B1 B4 B5 B14		D2
Formular as relacións entre goberno corporativo, control, influencia e cultura organizativa.	B1 B2 B4 B5 B14		D2
Aplicar os procedementos de análises e coñecementos á resolución de problemas/cuestions organizativas concretas.	B1 B2	C1 C3 C5	D2
Identificar os diferentes enfoques da teoría e as distintas visións persoais dun equipo de traballo na realización dun proxecto común.	B1 B2 B4 B5 B9 B14	C3	D2

Contidos	
Tema	
CAPÍTULO I: FUNDAMENTOS DE TEORÍA DA ORGANIZACIÓN	
CAPÍTULO II: O CONTEXTO DAS ORGANIZACIÓNS	(*)
CAPÍTULO III: ARQUITECTURA ORGANIZATIVA	(*)
CAPÍTULO IV: COMPORTAMENTO,GOBERNO, CONTROL, INFLUENCIA E CULTURA ORGANIZATIVA	(*)
CAPÍTULO V: DESENVOLVEMENTO ORGANIZACIONAL	(*)

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	28	28	56
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	15	15	30
Presentacións/exposicións	2	4	6
Titoría en grupo	2.5	5	7.5
Probas de resposta curta	2	31	33
Traballos e proxectos	0.5	17	17.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Resolución e presentación de exercicios/cuestiones/traballos por parte do alumno tanto de forma individual como en grupo baixo a proposta, guía e supervisión do profesor.
Presentacións/exposicións	Presentación e exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Traballarase en grupo.
Titoría en grupo	Titorías en grupo reducido. Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia no proceso de aprendizaxe..

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**

Titoría en grupo	Tutorías en grupo reducido. Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Proba obxecto de avaliación continua. Consiste na resolución, de forma individual ou en grupo, de cuestións expostas, guiadas e supervisadas polo profesor sobre a materia. Avaliarase a participación do alumno e a súa capacidade de integración de *lso conceptos desenvolvidos en clase	20	B1 B12 B13 B14	C1 C3 C5 C6	D1
Presentacións/exposicións	Exposición oral por parte do alumnado dun tema concreto ou dun traballo (previa presentación escrita).	15	B1 B2 B4 B5	C1 C3 C5 C6	D1 D2 D3 D4
Probas de resposta curta	Proba para avaliar os coñecementos adquiridos polo alumno sobre a materia. A resposta debe ser breve. Terase en conta a capacidade de entendemento, de relación entre conceptos e de aplicación a distintas situacións e continxencias, por parte do estudante.	50	B1 B2 B12 B13 B14	C1 C3 C5 C6	D1 D3
Traballos e proxectos	Realización por parte do alumno dun traballo escrito sobre un tema concreto. Avaliarase a súa capacidade de aplicar os conceptos asimilados nas clases maxistrais a situacións nun contexto real ou similar.	15	B1 B2 B4 B5	C1 C3 C5 C6	D1 D2 D3 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

A descrición desta guía está pensada para a modalidade presencial. A nota obtida polo alumno na parte presencial terá vixencia para as convocatorias ás que dá dereito a matrícula de cada curso académico.

A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2016-17.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web do centro.

Bibliografía. Fontes de información

Argyris, C., **On organizational learnig**,

Hodge, B.J., et al, **Teoría de la organización, un enfoque estratégico**,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102
Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achegarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Análise contable				
Materia	Análise contable			
Código	V03G020V01601			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Crespo Domínguez, Miguel Ángel			
Profesorado	Crespo Domínguez, Miguel Ángel García Rivares, Ignacio Vila Biglieri, Jorge Eduardo			
Correo-e	macrespo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Análise da información financeira das sociedades mercantiles, a través das súas contas anuais.			

Competencias	
Código	
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Capacidad para analizar y evaluar la situación economico-financiera de las socieades mercantiles	B2	C4	D1
	B3	C6	D3
	B4		D4
	B5		D5

Contidos	
Tema	
1. A Análise Financeira	Introdución A Información Económico-Financeira Fundamentos Obxectivos
2. Os Estados Financeiros	 Balance Resultados Estado de Cambios no Patrimonio Estado de Fluxos de Tesouraría Memoria
3. Consolidación de Estados Financeiros	Introdución O Control *Societario Os Procedementos de Consolidación
4. A Opinión de Auditoría	Introdución As Normas de Auditoría O Informe de Auditoría

5. A Análise Económica-Financeiro	Introdución Instrumentos e Técnicas da Análise Detección de Prácticas de *Distorsión da Información Financeira Cálculo e Avaliación da Rendibilidade Cálculo e Avaliación do Risco Predición da Insolvencia Empresarial e a Cualificación de Títulos A Cualificación de Títulos
6. Os Mercados de Capitais: Información, Gobernoe Responsabilidade Corporativa	Introdución A Eficiencia dos Mercados Financeiros A incidencia da información financeira nos Mercados Financeiros O Goberno Corporativo A Responsabilidade Corporativa

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	45	87	132
Resolución de problemas e/ou exercicios	22.5	45	67.5
Titoría en grupo	7.5	15	22.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición na aula por parte do profesor do profesor dos contidos máis relevantes, a partir da base de material docente posto a disposición dos alumnos en plataforma e bibliografía indicada.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proposta de exercicios prácticos en grupo de laboratorio reducido como complemento da explicación teórica dos contidos da materia. Resolución conxunta cos alumnos e atención personalizada do docente. Resolución de dúbidas aos alumnos e consideración, cando cumpra, de ferramentas informáticas.
Titoría en grupo	Control do proceso de aprendizaxe dos alumnos e avaliación do coñecemento en grupos reducidos a partir de actividades propostas polo profesor e a súa resolución e interacción cos alumnos. Posibilidade de avaliación de coñecementos e habilidades.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proposta de exercicios prácticos en grupo de laboratorio reducido como complemento da explicación teórica dos contidos da materia. Resolución conxunta cos alumnos e atención personalizada do docente. Resolución de dúbidas aos alumnos e consideración, cando cumpra, de ferramentas informáticas.
Titoría en grupo	Resolución conxunta cos alumnos e atención personalizada do docente. Resolución de dúbidas aos alumnos e consideración, cando cumpra, de ferramentas informáticas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Titoría en grupo	Evidencias de aprendizaxe a través dun conxunto de actividades propostas ao alumno para consolidar o seu proceso de aprendizaxe durante o curso académico e evaluadas en grupo reducido con carácter voluntario. Avaliación de habilidades de traballo en grupo e adaptación a contornas de traballo con especial énfasis no comportamento social	30	B2 B3 B4	D1 D3 D4 D5

Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do cuatrimestre, sobre a adquisición de competencias da materia. Esíxese un nivel mínimo obligatorio para superar a convocatoria.	70	B2 B3 B4 B5	C4 C6

Outros comentarios sobre a Avaliación

As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade:

http://fccee.uvigo.es/calendario-exames-201415.html

Bibliografía. Fontes de información

Crespo, **Información financiera y Análisis de Estados Financieros**, 3ª,
Revsine, Collins, Johnson, **Financial Reporting and Analysis**, 5ª,
Alvarez Melcón y Corona Romero, **Cuentas Anuales Consolidadas**,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contabilidade financeira II/V03G020V01401
Empresa: Contabilidade financeira I/V03G020V01301

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Contabilidade de custos				
Materia	Contabilidade de custos			
Código	V03G020V01602			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Inglés			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Fernández-Feijoo Souto, Belén			
Profesorado	Docampo Barrueco, Jose Maria Fernández-Feijoo Souto, Belén García Rivares, Ignacio Ruiz Blanco, María Silvia			
Correo-e	belen@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia ten como obxecto básico o tratamento da información para a valoración das existencias, a planificación e o control da actividade das organizacións e a información contable para o proceso de toma de decisións. A materia está orientada basicamente sobre empresas industriais, no seu ámbito interno, coa análise do proceso produtivo da empresa.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
C14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Identificar as características dos ámbitos interno e externo da empresa, así como dos modelos contables relacionados cos mesmos.	B1 B2 B8	C1 C3 C5 C6 C10 C13 C14 C15 C16
Recoñecer aos usuarios da información e as súas particulares necesidades informativas.	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C6 C7 C8 C9 C10 C13 C15 C16
Aplicar modelos contables de custos sobre a base da realidade empresarial a analizar.	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C8 C9 C12 C13 C14
Aplicar técnicas presupuestarias para a planificación da actividade da empresa.	B1 B2 B3 B5 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16
Construír un sistema de información para tóma de decisións.	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16

Contidos
Tema
1. Introdución ao custo. Conceptos básicos
2. El comportamiento de los costes
3. O custo dos materiais
4. O custo de persoal
5. Os custos indirectos de produción
6. O custo de oportunidade dos recursos financeiros. Os custos do período
7. A produción múltiple: Produción común e produción conxunta

8. Os custos por ordes de traballo ou pedido
9. Os custos por procesos
10. O sistema de custos baseado nas actividades (*) (ABC)
11. O sistema de custos variables
12. Os custos predeterminados. Orzamentos e estándares
13. Toma de decisións

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	37	60	97
Sesión maxistral	38	66	104
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	20	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proposta de exercicios en seminarios prácticos, con resolución guiada polo profesor e tras o previo desenvolvemento de casos similares por parte dos alumnos.
Sesión maxistral	Exposición na aula, por parte do docente, dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual. Control da aprendizaxe.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Resolución de problemas e/ou exercicios	Nos seminarios prácticos, o alumno ten a posibilidade de resolver todas as dúbidas que poden xurdirlle no seu traballo en casa e na aula.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Evidencias da aprendizaxe práctica a través da resolución das cuestións que se propoñen ao alumno durante o curso, para consolidar o seu proceso de aprendizaxe na materia.	30	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16
Sesión maxistral	Evidencias da aprendizaxe teórica a través da realización dalgunhas actividades no aula.	15	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16

Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do cuadrimestre, sobre a adquisición de competencias. Esíxese un nivel mínimo en teoría e en práctica da devandita proba para superar a convocatoria. Valorarase contido e forma da proba escrita.	55	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16

Outros comentarios sobre a Avaliación

A descrición desta guía está pensada para a modalidade presencial. A nota obtida polo alumno na parte presencial terá vixencia para as convocatorias que dá dereito a matrícula de cada curso académico. Aqueles alumnos que teñan unha cualificación de 5 ou superior (en base 10) nas evidencias da aprendizaxe teórica, non terán que examinarse da teoría no exame final.

A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas non calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2015-2016. No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da facultade.

Condutas inadecuadas ou pouco respectuosas para a convivencia na aula afectarán á valoración final.

Bibliografía. Fontes de información

Mallo, C.; Kaplan, R.; Meljem, S; Giménez, C., **Contabilidad de Costos y Estratégica de Gestión**,

Fullana Belda, C.; Paredes Ortega, J.L., **Manual de Contabilidad de costes**,

Azparren Pérez, M.R., **Manual de contabilidad de costes**,

Alvarez-Dardet Espejo, M.C.; Gutiérrez Alonso, F., **Contabilidad de gestión. Cálculo de costes**,

AECA, **Principios de Contabilidad de Gestión**,

Drury, C., **Management and Cost Accounting**,

Mallo, C.; Rocafort, A. (Ed.), **Contabilidad de Dirección para la toma de decisiones. Contabilidad de gestión y de costes**, 2014,

Buendía Carrillo, D.; García Meca, E., **Casos prácticos de Contabilidad de gestión**, 2016,

Ripoll, V. y otros, **Casos prácticos resueltos de Contabilidad de Costes**, 2011,

Horngren, CH. y otros, **Cost Accounting: a managerial emphasis**, 2014,

Mowen, Hansen, Heitger, **Cornerstones of managerial accounting**, 2014,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Auditoría/V03G020V01901

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contabilidade financeira II/V03G020V01401
Empresa: Contabilidade financeira I/V03G020V01301

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección estratéxica internacional				
Materia	Dirección estratéxica internacional			
Código	V03G020V01603			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Profesorado	Guisado Tato, Manuel Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Correo-e	mrdguez@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	O proceso acelerado de globalización do sistema económico mundial está a orixinar importantes consecuencias para a actividade das empresas, que se ven obrigadas, cada vez máis, a actuar nos mercados internacionais. Por eso, é preciso estudiar e coñecer os factores que conducen á globalización dos negocios e, sobre todo, as estratexias máis adecuadas para facer fronte a esta nova realidade. Entender e elexir a estratexia de entrada nos mercados exteriores, coñecer a localización das actividades da cadea de valor, comprender as estratexias de comercialización dos productos ou servicios e analizar a xestión da distancia cultural entre países, son algúns dos obxectivos desta asigantura.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Interpretar as principais teorías do comercio internacional, dende os paradigmas clásicos ata os enfoques que tratan de explicar os fluxos do comercio internacional a partir das actividades que realizan as empresas	B1 B13	C5	D1 D5

Distinguir as principais causas da aceleración internacionalizadora das empersas iniciada no século XX	B1 B2 B13	C1 C3 C5	D1 D5
Identificar algunha das estructuras organizativas máis frecuentes no terreno dos negocios internacionais	B1 B13	C3	D1 D5
Distinguir os factores relevantes que afectan á estratexia competitiva das empresas nos mercados internacionais	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C11	D1 D5
Avaliar as distintas alternativas de entrada nos mercados exteriores: exportacións, acordos de cooperación e inversión directa	B1 B10	C5 C11	D1 D5
Sintetizar as peculiaridades específicas a ter en conta na dirección estratéxica dunha empresa multinacional	B1 B10 B13	C1 C3 C5	D1 D5
Demostrar o manexo dos conceptos teóricos adecuados para resolver e interpretar determinados problemas relacionados coa dirección de empresas internacionalizadas	B1 B5 B8 B9 B10 B11 B13 B14	C1 C3 C5 C11 C12 C13	D1 D2 D3 D4 D5

Contidos
Tema
TEMA 1. TEORÍA DO COMERCIO INTERNACIONAL
TEMA 2. XÉNESIS DA ACELERACIÓN INTERNACIONAL
TEMA 3. O PROCESO BÁSICO DE INTERNACIONALIZACIÓN
TEMA 4. O PROCESO DE EXPORTACIÓN
TEMA 5. EXPORTACIÓNS: PRODUCTIVIDADE EMPRESARIAL VERSUS PRODUCTIVIDADE NACIONAL
TEMA 6. SUBCONTRATACIÓN
TEMA 7. ALIANZAS ESTRATÉXICAS
TEMA 8. ESTRATEXIAS BÁSICAS DE MULTINACIONALIZACIÓN

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Sesión maxistral	20	0	20
Estudo de casos/análises de situacións	21.5	5	26.5
Traballos de aula	2.5	15	17.5
Probas de resposta curta	1.5	50	51.5
Traballos e proxectos	2.5	20	22.5
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	1	10	11
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encaminadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado. así como a presentar a asignatura
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas, análise de situacións reales, e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver por o estudante
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. IO seu Desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contenidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas, análise de situacións reais, e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desarrollar polo estudiante
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar coñecemientos, diagnosticalo e adestrarse en procedimientos alternativos de solución
Traballos de aula	O estudiante desenvolve traballos e proxectos na aula baixo as directrices e a supervisión do profesor

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Probas de resposta curta	Realizaranse unha ou máis probas tipo test para avaliar os coñecementos adquiridos sobre a materia durante o curso, probas que se referirán tanto aos coñecementos adquiridos a través da bibliografía de referencia, coma ao desarrolllo e contido das clases teóricas. Para poder optar a esta clase de avaliación será necesario a asistencia ás clases teóricas. Esixirase unha puntuación mínima de cinco puntos (sobre 10) para poder facer a media coa parte práctica	80	B1 B2 B10 B13	C1 C3 C5 C11	D1 D5
Traballos e proxectos	Será necesario entregar un traballo ou proxecto para avaliar os coñecementos adquiridos durante o curso. Para poder optar a esta valoración será necesario a asistencia ás clases dos grupos prácticos. Esixirase unha puntuación mínima de cinco puntos (sobre 10) para poder facer a media coa parte teórica	10	B1 B2 B5 B8 B9 B10 B11 B13 B14	C11 C12 C13	D1 D2 D3 D4 D5
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Será necesario a realización dunha proba escrita para avaliar os contidos das clases prácticas	10	B13 B14	C11 C12 C13	D1 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a superación da asignatura, hai dous sistemas de avaliación.

A avaliación continua (Requírese a asistencia tanto a clases teóricas e prácticas): Neste caso, o alumno realizará un exame parcial libratorio teórico. Para supéralo requírese unha puntuación mínima de 5 (sobre 10) e o peso deste exame na nota final será do 80%. O outro 20% da nota restante será obtido como media aritmética entre o(s) traballo (s) ou proxecto (s) realizados e un exame práctico da asignatura. Neste caso, será necesaria unha puntuación mínima de 5 de 10 para superar esta parte.

Nos casos en que o estudante decidiu ir por avaliación continua e non superou a asignatura, pode presentarse aos exames oficiais para recuperar a(s) parte(s) que suspendera. Neste senso, gardarase a nota obtida durante o curso da parte que tivera superada (teórica ou práctica), e so presentarase en xuño coa parte que ten supensa. Igualmente, manteranse as partes aprobadas para o examen de xullo.

Para sucesivas convocatorias de cursos académicos posteriores non se gardarán as partes aprobadas.

Avaliación non continua: En todo caso, na convocatoria de xuño e xullo haberá un exame final da asignatura que constará de dúas partes. Un exame sobre a parte teórica que ponderará un 80% da nota e un exame práctico cunha valoración dun 20%. Neste caso, tamén será necesaria una puntuación mínima de 5 puntos (sobre 10) tanto en teoría como en práctica para poder facer a media.

As datas oficiais de exámenes poderán consultarse na web da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Vigo http://fccee.uvigo.es/calendario-examen-201415.html

As diferencias no método de avaliación que utilizan os centros da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Vigo e a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo de Ourense obedecen á necesaria adaptación dos idénticos resultados de aprendizaxe propostos e competencias á diferente corganización de clases docentes empregada por ambos os dous centros.

Bibliografía. Fontes de información

Guisado Tato, M., **Internacionalización de la empresa**, Pirámide,

Guisado Tato, M., **Estrategias de multinacionalización y política de la empresa**, Pirámide,

Guerras Martín, LA e Navas Lopez, JE, **La dirección estratégica de la empresa: teoría e aplicaciones**, 4ª edición,

Hernández García, A, **Internacionalización y competitividad en la economía española: factores relevantes para la empresa**, Pirámide,

Hill, CWL, **Negocios internacionales: competencia en el mercado global**, Mc Graw Hill,

Verbeke, A, **International business strategy: rethinking the foundations of global corporate sucess**, Cambridge University Press,

Os dous libros de Guisado Tato (2002, 2003) constitúen as referencias básicas para preparar os contidos da asignatura. O resto de fontes conforman a bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102
Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203
Dirección estratéxica/V03G020V01503
Teoría da organización/V03G020V01505

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo có alumno na materia e concíbese de xeito flexible. En consecuencia, pode requerir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real, ou pola relevancia das situacións que puidesen surdir. Así mesmo, aportarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Valoración de activos				
Materia	Valoración de activos			
Código	V03G020V01604			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Pisón Fernández, Irene Clara			
Profesorado	Lago Velando, Ángeles Pisón Fernández, Irene Clara			
Correo-e	pison@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Abordaranse modelos de valoración de activos tanto de renda fixa como variable.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Posuír e comprender coñecementos sobre valoración	B1 B4 B13 B14	C1 C7 C16	
(*)Aplicar los conocimientos a posibles situaciones profesionales.	B1 B2 B9 B11 B12 B13	C1 C7 C11 C16	D3 D4

Reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos sobre a valoración de activos	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B13 B14	C1 C7 C11 C16	D3 D4
Transmitir información e resultados de valoración de activos	B4 B5 B6 B8 B10 B11 B13 B14	C16	D4 D5

Contidos
Tema
1. Introdución á valoración de activos financeiros.
2. Consideración do risco para a valoración.
3. Fundamentos de teoría de carteiras (*CAPM)
4. Cálculo dos elementos de risco e o custo do financiamento
5. Estimación de fluxos de caixa
6. Estimación de taxas de crecemento
7. Modelos de valoración de activos
8. Valoración de renda fixa (*)

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	27.5	52	79.5
Sesión maxistral	22.5	45	67.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Explicación e resolución das aplicacións prácticas da materia en grupo reducido. Avaliación continua
Sesión maxistral	Explicación teórica dos contidos da materia en grupo amplo de alumnos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Resolución de problemas e/ou exercicios	

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Resolución de problemas e/ou exercicios	Explicación e resolución das aplicacións prácticas da materia en grupo reducido. Avaliación continua	10	B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14	C1 C7 C11 C16	D3 D4 D5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exame global da materia que comprende contidos teóricos e prácticos. Pedirase unha cualificación mínima nesta proba.	90	B1 B2 B4 B5 B10 B11 B12 B13 B14	C1 C7 C11	D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Pódense consultar as datas de exames en http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html

Na convocatoria de xullo séguese o mesmo esquema de avaliación, polo que se conservan as notas da avaliación continua.

As diferenzas entre sistemas de avaliación e metodoloxías entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración de
Empresas na Universidade de Vigo, xustifícanse pola necesaria adaptación na medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias ás diferentes organizacións docentes de cada Centro, especialmente en canto a tipo de grupos, e número medio de alumnos por grupo.

Bibliografía. Fontes de información

Pisón Fernández, Irene, **Dirección y Gestión Financiera de la Empresa**, Pirámide,

Ferrando Bolado et al, **Teoría de la Financiación I: modelos CAPM, APT y aplicaciones**, Pirámide,

Fernandez, Pablo, **Guia rápida de valoración de empresas**, Gestión 2000,

Gomez Bezares, F, **Gestión de carteras**, Desclee de Brouwer,

Suarez Suarez, A.S., **Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa**, Pirámide,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xestión bancaria/V03G020V01931
Enxeñaría financeira/V03G020V01922
Planificación financeira/V03G020V01702

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202
Estatística: Estatística/V03G020V01204
Decisións de investimento/V03G020V01402
Decisións de financiamento/V03G020V01501